

Pavletu Zablatniku v spomin

Dr. Pavle Zablatnik (1912-1993)

Spet nas je zapustil eden izmed velikih mož, ki jih je rodila Slovenska Koroška, Pavle Zablatnik, duhovnik, šolnik, narodopisec. Boleča praznina ostaja za njim. Zdaj, ko ga ni več, šele čutimo, kako ga pogrešamo in kako bo manjkal.

Lani sem se smel spomniti njegove 80-letnice. Obhajal jo je čvrst in zdrav, sredi dela. In takega je pustil ljubi Bog do zadnjega. Nenadoma pa ga je poklical k Sebi.

Počasi, zmeraj bolj bomo spoznavali, se zavedali, čutili, kóga smo izgubili. Zdelo se nam je sámo po sebi umevno, da živi in dela v svojem celovškem domu na Jerebičji póti, da mu pisarimo, da nam odgovarja, da prihaja na seje, sestanke, prireditve, da se s svojim avtom pripelje na obisk v Ljubljano. Zdaj pa se je umaknil v svoj rodni Bilčovs. Brez slovesa. Mar ga res ni več?

Res ga ni. Toda zapustil nam je s pisano, tiskano in govorno besedo zakladnico koroškega ljudskega življenja kakor nihče pred njim. Ko je stopil na življenjsko pot, je gotovo že vedel, kako se bo usmeril: duhovnik na slovenskih farah, pedagog med gimnazijsko mladino - in še nekaj: raziskovalec ljudskega življenja, kjer je hotel nadaljevati delo zaslužnih predhodnikov. Pri graškem prof. J. Matlu, velikem prijatelju Slovencev, je ubranil disertacijo o duhovni kulturi koroških Slovencev ("Die geistige Kultur der Kärntner Slowenen", 1951). Ta obširna razprava je postala izhodišče njegovega nadaljnjega dela. Dobro je vedel, kje so še vrzeli, ki čakajo na raziskovalce, in lotil se jih je kar od kraja. Zablatnik je bil eden izmed najvztrajnejših in najuspešnejših koroških terenskih raziskovalcev. Ni se več zadovoljeval s starim svinčnikom in beležnico - ob hvalevredni pripravljenosti celovškega radia je snemal na trak. Njegovi posnetki niso bili samo bogatitev gradiva, ampak tudi vir narodopisnih oddaj, ki so vzbujale pozornost tudi tostran Karavank. Podjuno, Rož, Ziljo je prevozil po dolgem in počez, se oglašal po domačijah, spraševal, zapisoval, snemal. Uspeh ni izostal: po letih naporega dela je lahko izdal dve deli temeljnega pomena: "Od zibelke do groba" (1982) in "Čar letnih časov" (1984). Ob tem je pisal članke in predaval o bogastvu, ki ga je spoznal in zbral. Čakamo bibliografa, ki bo zbral in pokazal vse, s čimer se je razdajal v časopisih, na sestankih, radiu. In nedavno je opravil še eno veliko nalogo - nemškimi rojakom je

predstavil svoje, slovensko gledanje na ljudsko kulturo koroških Slovencev: "Jahresbrauchtum der Kärntner Slowenen" (1992).

Ne vem, kakšne načrte je še imel. Previdnost je velevala konec. Ob njegovem grobu smo mu vsi Slovenci hvaležni za vse, kar nam je dal in ohranil. Želimo si, da bi njegovo delo ne ostalo brez nadaljevanja.

Niko Kuret